

ΑΠΟΦΑΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 1008Α/2020

Ορισμός του ποσοστού Χ% του μεριδίου λιανικής προμήθειας και Α% των ποσοτήτων ενέργειας που περιλαμβάνονται στις επικυρωμένες Δηλώσεις Προγραμμάτων Φυσικής Απόληψης και που αντιστοιχούν σε ποσότητες ενέργειας επί συναλλαγών Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων για το έτος 2020, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποενότητας 4.4.2.2 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας & Ενδοημερήσιας Αγοράς και του άρθρου 18 παρ. 6 του Ν. 4425/2016, όπως ισχύουν

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, **στις 17 Ιουνίου 2020** και η οποία συνεχίστηκε στις **18 Ιουνίου 2020** και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' «*Διατάξεις Αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας*» του ν. 4425/2016 «*Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 185/30.09.2016), όπως ισχύει και ιδίως το άρθρο 18 παρ. 6 του νόμου αυτού.
2. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «*Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις*» (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011), όπως ισχύει.
3. Την Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «*Καθορισμός χρονοδιαγράμματος για την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσιας και Εξισορρόπησης του ν. 4425/2016 (Α' 185), ως ισχύει*» (ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/7083/112, ΦΕΚ Β' 172/30.01.2020).
4. Την υπ' αριθ. 369/2018 Απόφαση ΡΑΕ «*Κατευθύνσεις για την κατάρτιση των Κανονισμών των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας που προβλέπονται στον ν. 4425/2016, ως ισχύει*» (ΦΕΚ Β' 1880/24.05.2018).

5. Τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς (Απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθ. 1116/2018 (ΦΕΚ Β' 5914/31.12.2018), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθ. 820/2020 (ΦΕΚ Β' 1941/21.05.2020)), και ιδίως τις διατάξεις της υποενότητας 4.4.2.2 αυτού.
6. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-275984/31.01.2020 επιστολή της ΕΧΕ Α.Ε. (ΑΡ./ΗΜ./ΕΧΕ: 203/31.01.2020) με θέμα: «Υποβολή Εισηγήσεων, Μεθοδολογιών και Σχεδίων Τεχνικών Αποφάσεων του βάσει του Κανονισμού Λειτουργίας Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε.».
7. Τη Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί των ως άνω εισηγήσεων της ΕΧΕ Α.Ε. (σχετικό έγγραφο 6), η οποία έλαβε χώρα από 05.02.2020 έως και 28.02.2020¹ και επί της οποίας υπεβλήθησαν τα ακόλουθα σχόλια όπως έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής²:
 - (α) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277077/18.02.2020 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ.
 - (β) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277723/27.02.2020 επιστολή της ΔΕΗ.
 - (γ) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277724/28.02.2020 επιστολή της ΔΕΗ.
 - (δ) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277805/28.02.2020 επιστολή του ΕΣΑΗ.
 - (ε) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277876/03.03.2020 επιστολή της Φυσικό Αέριο - Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας.
 - (στ) Η υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-277879/03.03.2020 επιστολή της ΗΡΩΝ.
8. Την υπ' αριθ. πρωτ. Ο-81505/17.03.2020 επιστολή της ΡΑΕ με θέμα «Εισηγήσεις της ΕΧΕ Α.Ε. για την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς καθώς και για τις σχετικές Μεθοδολογίες και Τεχνικές Αποφάσεις σε εφαρμογή αυτού».
9. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-279139/24.03.2020 επιστολή της ΕΧΕ (ΑΡ./ΗΜ./ΕΧΕ: 716/23.03.2020), με θέμα «Αποστολή προβλεπόμενων εισηγήσεων της ΕΧΕ Α.Ε. για την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς καθώς και για τις σχετικές Μεθοδολογίες και Τεχνικές Αποφάσεις σε εφαρμογή αυτού».
10. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-279630/01.04.2020 επιστολή της ΕΧΕ Α.Ε. (ΑΡ./ΗΜ./ΕΧΕ: 762 /31.03.2020) με θέμα: «Αποστολή εισηγήσεων της ΕΧΕ Α.Ε. για την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς καθώς και για τις σχετικές Μεθοδολογίες και Τεχνικές Αποφάσεις σε εφαρμογή αυτού».
11. Το γεγονός ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4001/2011, οι πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα που εκδίδονται από τη ΡΑΕ, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

¹ http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/current/2020/0502_2.csp
http://www.rae.gr/site/categories_new/about_rae/factsheets/2020/maj/2102_3.csp

²

http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/2020/0503_liv_0502_1.csp

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σκέφθηκε ως εξής:

Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016, όπως ισχύει, «Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας, δύναται, με απόφαση της Ρ.Α.Ε., να καθορίζεται για τους Συμμετέχοντες, ανά χαρτοφυλάκιο προμήθειας, ένα ανώτατο ποσοστό συναλλαγών επί Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων, διακανονιζόμενων με φυσική παράδοση της ενέργειας ή/και επί άλλων ενεργειακών παραγώγων ή/ και επί ενεργειακών προϊόντων χονδρικής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1227/2011 με υποχρέωση φυσικής παράδοσης, που έχουν συναφθεί εντός της Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς ή διμερώς εκτός αυτής, τα οποία μπορούν να δηλώνονται στο σύστημα συναλλαγών της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας.»

Επειδή, η ΡΑΕ, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 369/2018 Απόφασή της, αναφορικά με τις «Κατευθύνσεις για την κατάρτιση των Κανονισμών των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας που προβλέπονται στον ν. 4425/2016, ως ισχύει», όρισε, μεταξύ άλλων, ότι «9. Ο ΟΔΑΗΕ διενεργεί έλεγχο των εντολών πώλησης πριν από την επίλυση της Αγοράς Επόμενης Ημέρας. Στον έλεγχο αυτό περιλαμβάνεται: [...] Επιπροσθέτως, ο ΟΔΑΗΕ μετά από την επίλυση της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, διενεργεί έλεγχο των εντολών αγοράς ως προς την τήρηση του ανώτατου ποσοστού συναλλαγών μέσω Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων, διακανονιζόμενων με φυσική παράδοση της ενέργειας και που έχουν συναφθεί εντός Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς ή διμερώς εκτός αυτής, ή και άλλων ενεργειακών προϊόντων χονδρικής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 με υποχρέωση φυσικής παράδοσης για τους Συμμετέχοντες ανά χαρτοφυλάκιο προμήθειας.»

Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της υποενότητας 4.4.2.2 «Χρέωση Μη Συμμόρφωσης για παραβίαση του περιορισμού του Μέγιστου Ποσοστού Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων με Φυσική Παράδοση» του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς (εφεξής ο «Κανονισμός», Απόφαση ΡΑΕ 1116/2018, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση ΡΑΕ 820/2020), ισχύει ότι: «1. Για κάθε Προμηθευτή με μερίδιο λιανικής αγοράς που υπερβαίνει ένα όριο Χ% και για κάθε Αγοραία Χρονική Μονάδα, το ποσοστό των ποσοτήτων ενέργειας που περιλαμβάνονται στις επικυρωμένες Δηλώσεις Προγραμμάτων Φυσικής Απόληψης και που αντιστοιχούν σε ποσότητες ενέργειας επί συναλλαγών Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων εντός της Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς ή διμερώς, επί του συνόλου των ποσοτήτων ενέργειας που αγοράστηκαν με αποδεκτές Εντολές Αγοράς στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, δεν δύναται να ξεπερνά ένα όριο Α%. Οι τιμές Χ% και Α% ορίζονται για κάθε ημερολογιακό έτος με Απόφαση ΡΑΕ κατόπιν εισήγησης του ΕΧΕ.»

Επειδή, με την από 23.01.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίστηκε το χρονοδιάγραμμα για την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Επόμενης

Ημέρας, Ενδοημερήσιας και Εξισορρόπησης του ν. 4425/2016 όπως ισχύει. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το σημείο Α:

«Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του ν. 4425/2016, ως ισχύει, εισηγήσεων επί των Κανονισμών, Κωδίκων, Εγχειριδίων, μεθοδολογιών, καθώς και των τεχνικών αποφάσεων προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, τίθεται η 31 Ιανουαρίου 2020,[...]».

Επειδή, με το από 31.01.2020 έγγραφό της (σχετ. 6), η ΕΧΕ Α.Ε. υπέβαλε εμπροθέσμως, μεταξύ άλλων, την εισήγησή της αναφορικά με τον ορισμό του ποσοστού Χ% του μεριδίου λιανικής προμήθειας και Α% των ποσοτήτων ενέργειας που περιλαμβάνονται στις επικυρωμένες Δηλώσεις Προγραμμάτων Φυσικής Απόληψης και που αντιστοιχούν σε ποσότητες ενέργειας επί συναλλαγών Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Μέσων εντός της Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς ή διμερώς, επί του συνόλου των ποσοτήτων ενέργειας που αγοράστηκαν με αποδεκτές Εντολές Αγοράς στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποενότητας 4.4.2.2 του Κανονισμού.

Επειδή, ήδη, από τη φάση σχεδιασμού για την προσαρμογή της εγχώριας Αγοράς Ηλεκτρισμού στις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Στόχου (Target Model)³, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανάγκη εισαγωγής μέτρων άμβλυνσης της ισχύος αγοράς (Market Power Mitigation) στο πλαίσιο λειτουργίας των νέων αγορών, τον Δεκέμβριο του 2017 η ECCO International – που είχε αναλάβει με την υποστήριξη του ευρωπαϊκού ερευνητικού ινστιτούτου JRC (Joint Research Center) την εκπόνηση του αναλυτικού σχεδιασμού (Detailed Level Market Design) των τεσσάρων (4) νέων αγορών και των Κανονισμών που θα διέπουν τις αγορές αυτές – εκπόνησε τη μελέτη με τίτλο «*Study on proposals on potential market power mitigation measures for the Hellenic electricity market*»⁴. Η εν λόγω μελέτη, αφού παρουσίασε αναλυτικά τις διάφορες περιπτώσεις άσκησης ισχύος στην αγορά, συνδυάζοντας οικονομικά μοντέλα ανταγωνισμού και την εφαρμογή τους στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και παραθέτοντας κάποια δυνητικά μέτρα άμβλυνσης της ισχύος στην αγορά, αξιολόγησε ένα σύνολο δεικτών εκτίμησης της Συγκέντρωσης Δύναμης (Market Power Indexes), υπολογίζοντάς τους σε προσομοίωση σεναρίων της αγοράς. Ο δείκτης Forward Hedging Ratio (FHR), ήτοι το ποσοστό Α%, θεωρήθηκε ο πλέον κατάλληλος για τη διερεύνηση της αλληλεπίδρασης των δύο αγορών, Προθεσμιακής και Αγοράς Επόμενης Ημέρας, και την εξάσκηση δεσπόζουσας θέσης, με τη μορφή παρακράτησης της ζήτησης από την αγορά φυσικής παράδοσης (ή ισοδύναμα με την υποβολή price-taking εντολών αγοράς/πώλησης). Η εφαρμογή και παρακολούθηση του FHR (ποσοστό Α%), ως ρυθμιστικού κανόνα, προτάθηκε ως μεταβατικό μέτρο, έως ότου δημιουργηθεί επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού.

³ <http://www.rae.gr/system/docs/consultations/30092014/anak.csp>

⁴ ECCO International Inc (2017) “Study on proposals on potential market power mitigation measures for the Hellenic electricity market – Lot 3”, Report for Joint Research Centre, September 2017.

Επειδή, σύμφωνα με την υποβληθείσα εισήγηση (σχετ. 6), η EXE A.E., προκειμένου να ανταποκριθεί στην υποχρέωσή της για την υποβολή σχετικής μεθοδολογίας στη ΡΑΕ για τον ορισμό των ορίων Χ% και Α%, με κύριο στόχο την ομαλή μετάβαση στη νέα δομή της αγοράς, ανέθεσε, τον Απρίλιο του 2019, στην ECCO International την επικαιροποίηση και επέκταση του αντικειμένου της προαναφερθείσας μελέτης, που η ίδια εταιρεία είχε εκπονήσει τον Δεκέμβριο του 2017. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται στην εισήγηση της EXE A.E., στη νέα μελέτη της ECCO International⁵, πραγματοποιήθηκε ποσοτική διερεύνηση της επίπτωσης διαφόρων επιπέδων του δείκτη FHR (ποσοστό Α%) στη ρευστότητα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, στην ικανότητα διαμόρφωσης τιμών που αντανακλούν το βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος και στη διαμόρφωση των μεριδίων των συμμετεχόντων, υπό συγκεκριμένες συνθήκες και παραδοχές μεταβολής των βασικών μεγεθών της αγοράς.

Ειδικότερα, εκτελέστηκαν προσομοιώσεις σε μεσο-μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα (2020-2023), για διάφορα επίπεδα τιμών του εν λόγω δείκτη (0%, 5%, 10%, 20%, 30% και 40%) και ακολούθως διενεργήθηκε σχετική ανάλυση επί των διαμορφούμενων τιμών και μεριδίων των Συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας. Για κάθε ένα σενάριο FHR (ποσοστό Α%) υπολογίστηκε η ρευστότητα στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και επίσης το πλήθος των ωρών που η ρευστότητα πέφτει στο μηδέν. Επίσης αναλύθηκε το προφίλ των τιμών της αγοράς για κάθε σενάριο.

Η ρευστότητα στην Αγορά Επόμενης Ημέρας σε ετήσια βάση, υπολογίστηκε ως εξής:

$$Liquidity_m = 100\% - \frac{\sum_{t \in m} TotalOutofMarketInjections_t}{\sum_{t \in m} (Electricity\ consumption_t + Exports_t)}$$

$$TotalOutofMarketInjections_t = BilateralsPPC_t + BilateralsPrivate_t + RESinjections_t + HydroMandatoryInjections_t$$

Όπου,

t δείκτης της ώρας

m δείκτης του μήνα

Για τις προσομοιώσεις επίλυσης της αγοράς σε ωριαία βάση χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από την υφιστάμενη χονδρεμπορική αγορά (HEΠ) καθώς και παραδοχές για την πρόβλεψη παραμέτρων όπως: η εξέλιξη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα, το μείγμα του παραγωγικού δυναμικού (λαμβάνοντας υπόψη και το πρόγραμμα απόσυρσης λιγνιτικών μονάδων (στοιχεία Ιουνίου 2019), το Σχέδιο του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ της περιόδου 2019-2028, η διείσδυση των ΑΠΕ και η εξέλιξη των τιμών καυσίμων και CO₂.

Στη μελέτη θεωρήθηκε ότι όλες οι θερμικές μονάδες υποβάλλουν απλές προσφορές ενέργειας (Simple Hourly Orders) που αποτελούνται από ζεύγη ποσότητας (MWh) - τιμής (€/MWh), όπου η ποσότητα είναι ίση με τη συνολική διαθεσιμότητα κάθε μονάδας και η

⁵ ECCO International Inc (2019) “Buyer Side Market Power Analysis & Calculation of the Various Indices Including the Forward Hedging Ratio for the Greek Wholesale Energy market”, Report for HEnEx, September 2019.

τιμή είναι ίση με το αντίστοιχο ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος (Minimum Average Variable Cost) της μονάδας παραγωγής. Δεν εξετάστηκαν στρατηγικές cycling operation των μονάδων (εκκίνηση και σβέση των μονάδων αερίου κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας) καθώς και η χρήση Εντολών Πακέτου (Block Orders).

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της παραπάνω ανάλυσης, η ECCO International κατέληξε ότι το μέγιστο όριο FHR (ποσοστό A%) θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10% και 20% και σε καμία περίπτωση να μην ξεπερνά το 20%.

Επειδή, η EXE A.E. λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ως άνω παραδοχών και τα αποτελέσματα της ως άνω μελέτης εισιγήθηκε, αφενός το ποσοστό A% να λάβει την τιμή 10%, αφετέρου το ποσοστό X% να λάβει την τιμή 4%, ήτοι να εφαρμοστεί για όλους τους καθετοποιημένους Προμηθευτές. Επιπλέον, η EXE A.E. πρότεινε, τα ως άνω ποσοστά να εφαρμοστούν για μια αρχική μεταβατική περίοδο λειτουργίας των νέων χονδρεμπορικών αγορών, και συγκεκριμένα από την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών έως και τον Δεκέμβριο του 2020, προκειμένου να εξασφαλισθεί ικανή ρευστότητα και να διαμορφωθούν/εξισορροπήσουν τα σήματα τιμής στην Αγορά Επόμενης Ημέρας.

Επειδή, η ΡΑΕ έθεσε τη σχετική εισήγηση της EXE A.E. σε Δημόσια Διαβούλευση από 05.02.2020 έως και 21.02.2020, η οποία παρατάθηκε έως και τις 28.02.2020 (σχετ. 7). Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης υποβλήθηκαν για τη συγκεκριμένη εισήγηση απόψεις από τη ΔΕΗ Α.Ε., την ΕΒΙΚΕΝ, τον ΕΣΑΗ, την Φυσικό Αέριο - Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας Α.Ε. και την ΗΡΩΝ Α.Ε.. Η EXE A.E., με την υπό σχετ. 10 επιστολή της, υπέβαλε, μεταξύ άλλων, στην Αρχή τις απόψεις της επί των σχολίων των συμμετεχόντων στην ανωτέρω δημόσια διαβούλευση, καθώς και σχετική τεκμηρίωση για την αποδοχή ή μη αυτών.

Επειδή, ο ορισμός των ως άνω ποσοστών X% και A%, σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4425/2016, εισάγεται ως μέτρο, το οποίο αποσκοπεί στην αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, ήτοι στη λειτουργία μιας αγοράς, η οποία θα διαθέτει επαρκή ρευστότητα και στην οποία η Τιμή Εκκαθάρισης που θα διαμορφώνεται θα αντικατοπτρίζει το βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος παραγωγής. Το ως άνω μέτρο, που ως στόχο έχει την αντιμετώπιση φαινομένων κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, θα πρέπει να εισαχθεί λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες ανταγωνισμού και τη δομή της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολό της, σε επίπεδο παραγωγής και προμήθειας, τόσο για την χονδρεμπορική όσο και για τη λιανική αγορά.

Συναφώς, σύμφωνα και με την εισήγηση της EXE A.E., η υιοθέτηση αντίστοιχων μέτρων άμβλυνσης της ισχύος αγοράς (Market Power Mitigation) έχει προταθεί σε αγορές με χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία υφίσταται κυρίαρχος παίχτης (δεσπόζων συμμετέχων), ο οποίος ασκεί καθετοποιημένη δραστηριότητα παραγωγής/προμήθειας και ο οποίος κατέχει ποσοστό στην αγορά προμήθειας που υπολείπεται σημαντικά της δυνατότητας κάλυψης των αναγκών του εξυπηρετούμενου φορτίου του με ίδια μέσα (net-buyer).

Επειδή, όπως έχει αναγνωρίσει και η ΡΑΕ στην υπ' αριθ. 369/2018 Απόφασή της, τέτοιου είδους ρυθμιστικά μέτρα (ποσοστά Χ% και Α%) κρίνεται σκόπιμο να επιβληθούν, τουλάχιστον κατά το αρχικό στάδιο λειτουργίας των νέων Αγορών και δεδομένης της υφιστάμενης δομής της Ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και του σημαντικού μεριδίου που κατέχει η ΔΕΗ Α.Ε. στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας (66,27%, σύμφωνα με τη Μηνιαία Έκθεση Διείσδυσης και Μεριδίων Χονδρικής και Λιανικής του Μαΐου 2020⁶), με σκοπό τον περιορισμό της δεσπόζουσας θέσης της, τη βελτίωση της ρευστότητας και της διαφάνειας στις αγορές, καθώς και την ενίσχυση της συμμετοχής στις Αγορές Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας.

Επειδή, η Αγορά Επόμενης Ημέρας αποτελεί την κυρίαρχη αγορά χονδρεμπορικής, στην οποία αποτυπώνονται οι προβλέψεις αναφορικά με την προσφορά και τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας με όρους φυσικής παράδοσης. Αποτελεί, επίσης, το πεδίο διαμόρφωσης της χονδρεμπορικής τιμής αγοράς και πώλησης και δύναται να προσφέρει ευκαιρίες βραχυπρόθεσμου κέρδους και κάλυψης της περιοδικής σπάνης (seasonal scarcity). Η λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, χωρίς την παράλληλη λειτουργία Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς (εφεξής «Προθεσμιακή Αγορά») είναι δυνατό να εκθέσει τους Συμμετέχοντες, Παραγωγούς ή/και Προμηθευτές, στον κίνδυνο μεταβλητότητας των τιμών και να αποτρέψει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, χονδρεμπορικής και λιανικής, στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, η Προθεσμιακή Αγορά, λειτουργώντας παράλληλα με την Αγορά Επόμενης Ημέρας, επιτρέπει στους Συμμετέχοντες, μέσω της σύναψης προθεσμιακών συμβολαίων, να προφυλαχθούν έναντι μιας, πιθανής, έντονης βραχυπρόθεσμης μεταβλητότητας των τιμών, ενώ προσφέρει κίνητρο στους παραγωγούς, να διαθέσουν την παραγωγή τους σε ανταγωνιστικές τιμές, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμο μέρος των απαραίτητων χρηματοροών. Εντούτοις, τα οφέλη της Προθεσμιακής Αγοράς πρέπει να σταθμίζονται έναντι της επίδρασης αυτής στη ρευστότητα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, λαμβάνοντας υπόψη και τις δομικές συνθήκες ανταγωνισμού στο μίγμα παραγωγής/κατανάλωσης.

Επειδή, η εύρυθμη λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας βασίζεται στη Διαμόρφωση Τιμής Εκκαθάρισης (price formation), η οποία επιτυγχάνεται όταν η Τιμή Εκκαθάρισης αντικατοπτρίζει το βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος παραγωγής.

Επειδή, η ΡΑΕ, σταθμίζοντας την ανάγκη εύρεσης της βέλτιστης ισορροπίας μεταξύ των ως άνω στόχων, ήτοι της ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, της αντιμετώπισης φαινομένων εξάσκησης δεσπόζουσας θέσης και της ύπαρξης εργαλείων αντιστάθμισης κινδύνου και λαμβάνοντας υπόψη:

- ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης της ECCO International (βλ. Πίνακα 2 και Γράφημα 2 της υποβληθείσας από την EXE Α.Ε. εισήγησης), για το έτος 2020 στην περίπτωση του Σεναρίου 4 (Α% ίσο με 20%) ο δείκτης ρευστότητας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας είναι μεγαλύτερος από 50%, ενώ για το ίδιο Σενάριο 4, παρατηρούνται περιορισμένες περικοπές (οι εν λόγω περικοπές αποτελούν επιπλέον

6

http://www.enexgroup.gr/fileadmin/groups/EDSHE/FEP/MonthlyReports/FEPAS_MonthlyReport_202005_GR_V01.pdf

δείκτη της μείωσης της ρευστότητας) των price-taking εγχύσεων των ΑΠΕ μόνο κατά τη διάρκεια του έτους 2022,

- ότι, η ECCO International, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της παραπάνω μελέτης, κατέληξε ότι το μέγιστο όριο FHR (ποσοστό A%) θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10% και 20% και σε καμία περίπτωση να μην ξεπερνά το 20%,
- το χρόνο εκπόνησης της μελέτης της ECCO International και τις μεταγενέστερες εξελίξεις (ήτοι, την κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, το τελικό πλάνο απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων, την εξέλιξη του κόστους καυσίμων και CO₂, την έγκριση μιας σειράς ρυθμιστικών αποφάσεων, οι οποίες εξειδικεύουν περαιτέρω το κανονιστικό πλαίσιο των νέων Αγορών), οι οποίες δύναται να επηρεάσουν ουσιωδώς τα αποτελέσματα της εν λόγω μελέτης,
- ότι, τηρουμένων των αναλογιών, οι συνθήκες ανταγωνισμού και διαμόρφωσης ρευστότητας και οικονομικών σημάτων στην αγορά είναι δυνατόν να επηρεάζονται, κατά το βαθμό του ενδιαφέροντος συμμετοχής στην αγορά, όχι μόνο από τον κυρίαρχο παίχτη αλλά και από άλλους συμμετέχοντες των οποίων η δυνατότητα εξάσκησης ανάλογων πρακτικών είναι δυνατόν να επηρεάσει συνολικά την αποτελεσματικότητα της αγοράς,
- ότι, μεσο-μακροπρόθεσμα, αφενός ο βαθμός εξάρτησης των εσόδων των μονάδων ΑΠΕ από το διαμορφούμενο επίπεδο της τιμής εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας θα εξακολουθήσει να είναι υψηλός και αφετέρου η διείσδυση των ΑΠΕ στο μίγμα παραγωγής θα βαίνει αυξανόμενη,
- ότι στο άμεσο μέλλον, πρόκειται να υλοποιηθούν πολιτικές απόσυρσης λιγνιτικής παραγωγής, οι οποίες θα διαφοροποιήσουν το μίγμα χαρτοφυλακίου καθετοποιημένων παραγωγών, το αντίστοιχο κόστος και αντίστοιχα τις στρατηγικές σύναψης προθεσμιακών συμβολαίων και ανάληψης φυσικής παράδοσης,
- ότι, οι επιλεγόμενες ρυθμίσεις οφείλουν να αναπτύσσονται σταδιακά και ο χρόνος μετάβασης δύναται να χρησιμοποιηθεί για την ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση των τεχνικών και ρυθμιστικών αλλαγών βάσει και των πραγματικών στοιχείων της αγοράς,
- ότι, η λειτουργία της Προθεσμιακής Αγοράς με επαρκή ρευστότητα θα επιτρέψει στους Συμμετέχοντες να μετριάσουν το ρίσκο τιμών, επιτρέποντάς τους να «κλειδώνουν» τις τιμές των ποσοτήτων που συμβολαιοποιούν, περιορίζοντας έτσι την έκθεσή τους στις πιο ασταθείς τιμές της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδο-ημερήσιας Αγοράς, ενώ ταυτόχρονα οι προθεσμιακές συναλλαγές θα ενδυναμώσουν μακροπρόθεσμες δραστηριότητες που αφορούν στο σχεδιασμό του συστήματος, όπως επενδύσεις σε Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Διαχείριση Ζήτησης, υποδεικνύοντας μελλοντικές προσδοκίες των ωριαίων τιμών της αγοράς και παρέχοντας αξιόπιστα οικονομικά σήματα αναφοράς στους Συμμετέχοντες,

η Αρχή, σε ότι αφορά τις τιμές των ποσοστών X% και A% για το έτος 2020 – και συγκεκριμένα από την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών έως και τον Δεκέμβριο του

2020 – αφενός, αποδέχεται το ποσοστό Χ% να λάβει την τιμή 4%, ήτοι να εφαρμοστεί για όλους τους καθετοποιημένους Προμηθευτές, σύμφωνα με την εισήγηση της ΕΧΕ Α.Ε., αφεντέρου κρίνει εύλογο το ποσοστό Α% να λάβει την τιμή 20%.

Αποφασίζει :

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, κατά το άρθρο 18, παρ. 6 του ν. 4425/2016 και τις διατάξεις της υποενότητας 4.4.2.2 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς, όπως ισχύουν:

1. Τον ορισμό, για το έτος 2020 και συγκεκριμένα από την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών έως και τον Δεκέμβριο του 2020, του ποσοστού Α% σε 20%.
2. Τον ορισμό, για το έτος 2020 και συγκεκριμένα από την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών έως και τον Δεκέμβριο του 2020, του ποσοστού Χ% – το οποίο είναι το ποσοστό που αντιστοιχεί στο μερίδιο Προμήθειας κάθε Προμηθευτή, στο οποίο εφαρμόζεται ο περιορισμός Α% – σε 4%.
3. Το μερίδιο Προμήθειας, Χ%, κάθε Προμηθευτή να υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, λαμβάνοντας υπόψη τη διαμορφούμενη συνολική θέση Αγορών και Πωλήσεων (για Διόρθωση Θέσης) του Προμηθευτή r στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά, κατά τον μήνα Φυσικής Παράδοσης m-1 για εκπροσωπούμενους καταναλωτές σε Χαρτοφυλάκια Φορτίων της Ζώνης Προσφορών z, και μετά την ανακοίνωση των Αποτελεσμάτων της Αγοράς Επόμενης Ημέρας για την πρώτη ημέρα φυσικής παράδοσης d του μήνα m, ως εξής :

$$X_{r,m,s} = \frac{\sum_{t=1}^T [BQ_{r,z,t} - SQ_{r,z,t}]}{\sum_{r=1}^R \sum_{t=1}^T [BQ_{r,z,t} - SQ_{r,z,t}]}$$

Όπου:

$BQ_{r,z,t}$ Το σύνολο των ποσοτήτων των συναλλαγών του Προμηθευτή r για αγορά ενέργειας στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά, για την Αγοραία Χρονική Μονάδα t του μήνα m-1 σε Χαρτοφυλάκια Φορτίων της Ζώνης Προσφορών z, σε MWh, εξαιρουμένων των ποσοτήτων συναλλαγών που αντιστοιχούν σε Αντλητικές Μονάδες,

$SQ_{r,z,t}$ Το σύνολο των ποσοτήτων των συναλλαγών του Προμηθευτή r για πώληση ενέργειας στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά, για την Αγοραία Χρονική Μονάδα t του μήνα m-1 σε Χαρτοφυλάκια Φορτίων της Ζώνης Προσφορών z, σε MWh, εξαιρουμένων των ποσοτήτων συναλλαγών που αντιστοιχούν σε Αντλητικές Μονάδες.

T Το σύνολο/αριθμός των Αγοραίων Χρονικών Μονάδων του μήνα m-1.

R Το σύνολο/αριθμός των Προμηθευτών R που συμμετείχαν στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά κατά τον μήνα m-1.

4. Ειδικά, για το μήνα εντός του οποίου θα εκκινήσει η έναρξη λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, το μερίδιο Προμήθειας, Χ%, κάθε Προμηθευτή θα υπολογιστεί βάσει των Δηλώσεων Φορτίου που εντάχθηκαν στον ΗΕΠ κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα.
5. Τα αποτελέσματα των ως άνω υπολογισμών να αποστέλλονται σε μηνιαία βάση στην ΡΑΕ.
6. Την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης από την ημέρα έναρξης λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

Η παρούσα Απόφαση κοινοποιείται στην εταιρεία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.», αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ και δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ).

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2020

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νικόλαος Γ. Μπουλαξής
α/α Μικαέλα Λάττα

Β' Αντιπρόεδρος ΡΑΕ